

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-02447/23-5

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 64 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 110/2019 Sb.“) podle čl. 58 odst. 2 písm. i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES [obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále jen „nařízení (EU) 2016/679“], rozhodl dne 13. června 2023 v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), a § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), takto:

(dále jen „obviněná“)

- I. je vinna, že jako správce osobních údajů subjektů údajů podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 od přesně nezjištěné doby do konce měsíce ledna 2022 zpracovávala osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení a adresa bydliště v listinné podobě za účelem nabízení služeb vymáhání odškodnění následků dopravních nehod formou listinných marketingových sdělení doručovaných do poštovních schránek subjektů údajů, aniž by k tomu disponovala právním titulem,

čímž porušila povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze na základě některého právního důvodu upraveného v písm. a) až f) tohoto ustanovení,

a tím spáchala přestupek podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb.,

- II. za což se jí v souladu s čl. 83 odst. 5 písm. a) nařízení (EU) 2016/679 ukládá:

pokuta ve výši 15.000 Kč
(slovy patnáct tisíc korun českých)

splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO obviněné, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

[1] Podkladem pro vydání tohoto příkazu je spisový materiál sp. zn. UOOU-04038/21 shromážděný v rámci kontroly provedené Úřadem pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) ve dnech 22. září 2022 až 18. května 2023, včetně vyřízení námitek předsedou Úřadu čj. UOOU-04038/21-30 ze dne 17. května 2023.

[2] Dne 17. září 2021 byla Úřadu doručena stížnost, ve které bylo uvedeno, že stěžovatel dne 22. srpna 2021 obdržel do svého bydliště dopis od Zprostředkovatelské kanceláře pro zraněné a pozůstalé po dopravní nehodě, kterou provozuje obviněná. Jednalo se o nabídku vyřizování náhrady škody z dopravní nehody vůči pojišťovně z povinného ručení, přičemž stěžovatel byl necelý měsíc před obdržáním dopisu účastníkem dopravní nehody a nebylo mu známo, kde se obviněná tuto informaci dozvěděla. Na základě ve stížnosti uvedených informací zahájil Úřad s obviněnou kontrolu.

[3] Ze spisového materiálu vyplývá, že obviněná do konce měsíce ledna 2022 vytvářela v listinné podobě seznam subjektů údajů s osobními údaji v rozsahu jméno, příjmení a adresa bydliště, kdy tyto údaje měla získávat z domovních zvonků či poštovních schránek. Následně těmto subjektům údajů zasílala adresnou nabídku služeb týkající se vymáhání odškodnění následků dopravních nehod formou listinných marketingových sdělení doručovaných do poštovních schránek. Jako právní základ pro takovéto zpracování osobních údajů obviněná zvolila oprávněný zájem podle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, přičemž k prokázání možnosti jeho použití doložila balančním testem. Dle balančního testu obviněná prostřednictvím přímého marketingu realizovala své právo na svobodu podnikání a právo na svobodné získávání prostředků pro své životní potřeby. Dále zmínila recitál 47 nařízení (EU) 2016/679 a uvedla, že předchozí smluvní vztah k subjektům údajů není nutný, ani jejich souhlas, a to vzhledem k povaze využití formy přímého marketingu. Oprávněný zájem byl v souladu s právními předpisy, byl dostatečně konkrétní pro ověření vyváženosti zájmů a práv subjektů údajů a skutečný a aktuální. Podle obviněné nebylo možné stanoveného účelu dosáhnout jinou metodou. Získávané osobní údaje byly bez omezení dostupné na poštovních schránkách a domovních zvoncích, čímž subjekt údajů dával možnost tyto osobní údaje komukoli využít. Obsah marketingových sdělení mohl přinést subjektu údajů užitek, v případě nezájmu mohl dopis jednoduše zlikvidovat. Zásah do práv subjektů údajů byl tak podle obviněné velmi nízký. Dostatečnými zárukami byly podle obviněné skutečnosti, že údaje zpracovávala po minimální dobu a následně je likvidovala, nedocházelo ke zpracování ve velkém rozsahu, ani automatizovaným způsobem a nabídky byly posílány pouze subjektům, které výslovně neodmítaly přijímání těchto sdělení. V závěru balančního testu obviněná uvedla, že dotčeno bylo primárně právo subjektů údajů na ochranu soukromí. K zásahu do práv docházelo jen v nutném rozsahu, zásah byl očekávatelný a byl navíc minimální. Z uvedených důvodů obviněná považovala zpracování osobních údajů pro stanovený účel za oprávněné a důvodné.

[4] Dne 8. února 2023 podala obviněná prostřednictvím svého právního zástupce námítky proti kontrolnímu zjištění týkajícího se zpracování osobních údajů v rozporu s čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. Předseda Úřadu tuto námítku zamítl.

[5] K předmětu řízení lze konstatovat, že dle čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 se osobním údajem rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či

nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Informace, které zpracovávala obviněná o svých potenciálních klientech, kdy se jednalo o údaje v rozsahu jméno, příjmení a adresa bydliště, jsou osobními údaji ve smyslu čl. 4 bod 1 nařízení (EU) 2016/679, neboť se jedná o informace o identifikovaných osobách.

[6] Dle čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) 2016/679 se zpracováním rozumí jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení. Obviněná v rámci snahy získat nové klienty získávala osobní údaje z poštovních schránek a domovních zvonků a následně tyto údaje využívala k obesílání s adresnou nabídkou svých služeb, čímž zpracovávala osobní údaje obesílaných subjektů údajů, neboť je shromáždila a použila za účelem nabídky svých služeb. Je tedy i správcem údajů těchto subjektů údajů ve smyslu čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679, neboť v rámci své podnikatelské činnosti určila účel a prostředky zpracování.

[7] K výroku I. tohoto rozhodnutí správní orgán uvádí, že jako správce osobních údajů byla obviněná povinna dodržet veškeré relevantní povinnosti stanovené nařízením (EU) 2016/679 pro zpracování osobních údajů. Jedna z těchto povinností je vyjádřena v zásadě zákonnosti stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, podle které musí být osobní údaje zpracovávány ve vztahu k subjektu údajů mj. zákonným způsobem. Na tuto zásadu pak navazuje čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je zpracování zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z podmínek stanovených v písm. a) až f) tohoto ustanovení a pouze v odpovídajícím rozsahu.

[8] Praxe obviněné byla založena na právním základě oprávněného zájmu upraveném v čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679. Zpracování na základě oprávněného zájmu musí být nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektů údajů vyžadující ochranu osobních údajů, zejména pokud je subjekt údajů dítě. Pokud by si obviněná vybrala jako právní důvod oprávněný zájem, musela by nejprve provést komplexní posouzení, jehož výsledkem by bylo určení, jestli je stanovený zájem oprávněný, tedy jestli splňuje požadované kvality, jestli je zamýšlené zpracování skutečně nezbytné, resp. potřebné pro dosažení daného cíle, a nakonec také jestli nad tímto oprávněným zájmem nepřevažují zájmy nebo základní práva a svobody subjektů údajů (tzv. balanční test obsahující kritéria: posouzení váhy oprávněného zájmu, posouzení důsledků zpracování pro subjekty údajů, vyvážení oprávněného zájmu s důsledky, které zpracování může mít pro subjekty údajů, a nakonec přijetí dodatečných záruk pro ochranu práv a svobod subjektů údajů). Oprávněný zájem je upraven i v recitálu č. 47 nařízení (EU) 2016/679: „Oprávněné zájmy správce, včetně správce, jemuž mohou být osobní údaje poskytnuty, nebo třetí strany se mohou stát právním základem zpracování za předpokladu, že nepřevažují zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů, a to při zohlednění přiměřeného očekávání subjektu údajů na základě jeho vztahu se správcem.“ Obviněná získávala a následně zpracovávala osobní údaje za účelem nabízení služeb vymáhání odškodnění následků dopravních nehod, a to formou listinných marketingových sdělení doručovaných do poštovních schránek. Pro toto zpracování

vypracovala balanční test, podle kterého jí vyšlo, že jí pro toto svědčí oprávněný zájem. Nicméně Úřad u provedeného testu vidí několik nedostatků. Předně je důležité posoudit, zda obviněnou zamýšlené zpracování osobních údajů subjekt údajů mohl očekávat. Zde spatřuje Úřad pochybnosti, protože štítky se jmény na poštovních schránkách a zvoncích primárně slouží k doručování pošty konkrétní osobě nebo ke kontaktování dané osoby a nikoli k získávání osobních údajů pro své podnikatelské záměry, které subjekty údajů nepředpokládají. Úřad nesouhlasí ani se závěrem obviněné, že stanoveného účelu není možné dosáhnout jiným způsobem než přímým marketingem, protože stejného výsledku bude dosaženo i neadresně, tzn. zcela bez zpracování osobních údajů. V neposlední řadě i sama obviněná v rámci balančního testu uvedla, že zpracováním primárně bylo dotčeno právo subjektů údajů na ochranu soukromí. Z uvedených důvodů vyplývá, že právní titul podle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 nepřipadá v úvahu. Jediným možným právním titulem k provozování popsané praxe, tedy k zákonnému zpracování osobních údajů potenciálních klientů, je pouze souhlas podle čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679. Pro doplnění Úřad uvádí, že ani ostatní právní tituly není možné využít.

[9] Vzhledem k tomu, že obviněná nedisponovala souhlasem subjektů údajů ani jiným právním titulem ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. b) až f) nařízení (EU) 2016/679 k přímému nabízení svých služeb, považuje správní orgán za prokázané, že porušila svým jednáním čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, a tím spáchala přestupek podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb.

[10] Za porušení povinnosti správce podle článků 5, 6, 7 a 9 nařízení (EU) 2016/679 lze podle čl. 83 odst. 5 nařízení (EU) 2016/679 uložit správní pokutu až do výše 20.000.000 EUR, jednání se o podnik, až do výše 4 % z celkového ročního obrátu celosvětově za předchozí finanční rok, podle toho, která hodnota je vyšší. Vzhledem k tomu, že je obviněná fyzickou osobou podnikající, vzal Úřad jako výchozí částku při stanovení pokuty 20.000.000 EUR.

[11] Podle čl. 83 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 dozorový úřad zajistí, aby ukládání správních pokut v souladu s tímto článkem ohledně porušení tohoto nařízení podle odstavců 4, 5 a 6 bylo v každém jednotlivém případě účinné, přiměřené a odrazující; podle čl. 83 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 při rozhodování o výši správní pokuty v jednotlivých případech řádně zohlední tyto okolnosti:

- a) povaha, závažnost a délka trvání porušení s přihlédnutím k povaze, rozsahu či účelu dotčeného zpracování, jakož i k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, jež jim byla způsobena;
- b) zda k porušení došlo úmyslně nebo z nedbalosti;
- c) kroky podniknuté správcem či zpracovatelem ke zmírnění škod způsobených subjektům údajů;
- d) míra odpovědnosti správce či zpracovatele s přihlédnutím k technickým a organizačním opatřením jimi zavedeným podle článků 25 a 32;
- e) veškerá relevantní předchozí porušení správcem či zpracovatelem;
- f) míra spolupráce s dozorovým úřadem za účelem nápravy daného porušení a zmírnění jeho možných nežádoucích účinků;
- g) kategorie osobních údajů dotčené daným porušením;
- h) způsob, jakým se dozorový úřad dozvěděl o porušení, zejména zda správce či zpracovatel porušení oznámil, a pokud ano, v jaké míře;

- i) v případě, že vůči danému správci nebo zpracovateli byla v souvislosti s tímž předmětem dříve nařízena opatření uvedená v čl. 58 odst. 2, splnění těchto opatření;
- j) dodržování schválených kodexů chování podle článku 40 nebo schváleného mechanismu pro vydávání osvědčení podle článku 42 a
- k) jakákoliv jiná přitěžující nebo polehčující okolnost vztahující se na okolnosti daného případu, jako jsou získaný finanční prospěch či zamezení ztrátám, přímo či nepřímo vyplývající z porušení.

[12] Při stanovení druhu správního trestu Úřad přihlédl předně k povaze a závažnosti přestupku, jak stanovuje § 37 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., kdy posoudil daný přestupek, a vyhodnotil jej sice jako méně závažný, ale na druhou stranu porušení povinnosti, které odpovídá spáchání tomuto přestupku, není zanedbatelné. S ohledem na to nebylo možné uvažovat o jiném druhu správního trestu nežli o pokutě.

[13] Při výpočtu pokuty vycházel Úřad z dokumentu Pokyny o výpočtu správních pokut podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů vydaného Evropským sborem pro ochranu údajů (dále jen „Pokyny“).

[14] Pokud jde o zhodnocení závažnosti přestupku, pro účely stanovení základu pro výpočet pokuty, tento přestupek při zohlednění jeho povahy a individuální závažnosti včetně konkrétních okolností, za nichž byl spáchán, Úřad hodnotí jako méně závažný, přestože nejde o zanedbatelné porušení zákonné povinnosti.

[15] Podle Pokynů se tak základ pro výpočet pokuty bude pohybovat mezi 0 až 10 % platné maximální zákonné sazby, tedy podle čl. 83 odst. 4 nařízení (EU) 2016/679 uvedené procento z 20.000.000 EUR. Z důvodu nízké závažnosti Úřad stanovil základ pro výpočet pokuty v dolní hranici, konkrétně ve výši 320.000 EUR, což je přibližně dle kurzovního lístku České národní banky ke dni 12. června 2023 (23,76 Kč za 1 EUR) 7.603.200 Kč, která představuje 1,6 % z maximální výše pokuty podle čl. 83 odst. 5 nařízení (EU) 2016/679. Tuto částku lze dále snížit podle toho, jaký má obviněná čistý roční obrat. Obviněná jako fyzická osoba podnikající je zaspána pouze v živnostenském rejstříku, v rámci něhož se nezveřejňuje účetní závěrka. Přesto Úřad přistoupil k nejnižšímu možnému snížení základu pro výpočet pokuty, tj. na 0,2 % (z důvodu nízké závažnosti přestupku a že se jedná o fyzickou osobu podnikající) a určil základ pro výpočet pokuty ve výši 15.206 Kč.

[16] Úřad neshledal žádné polehčující okolnosti podle § 39 zákona č. 250/2016 ani přitěžující okolnosti podle § 40 zákona č. 250/2016 Sb.

[17] S ohledem na výše uvedené vyhodnocení závažnosti přestupku, uložil Úřad obviněné pokutu ve výši částka 15.206 Kč, zaokrouhlo na celé tisíce dolů 15.000 Kč.

Poučení

V souladu s § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha 13. června 2023

Mgr. Eva Cupáková
vedoucí oddělení kontroly soukromého sektoru
(podepsáno elektronicky)